

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3723/2022
29.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Перковић адвокат из ..., против туженог А.Д. за пружање услуга „БЕРДАП УСЛУГЕ“ Кладово, чији је пуномоћник Лисавета Обрадовић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1567/2022 од 21.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 29.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1567/2022 од 21.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П1 90/21 од 18.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се утврди да је без правног основа тужиоцу отказан уговор о раду – престао радни однос код туженог, те да се као незаконито поништи решење туженог о отказу уговора о раду број ...-.../...-... од 12.08.2015. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад, на послове на којима је радио пре отказа уговора о раду или на други одговарајући посао, исплати накнаду штете и уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање за период у коме тужилац није радио, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев да се тужиоцу накнада штете утврди у висини изгубљене зараде која у себи садржи припадајуће порезе и доприносе у складу са законом, у коју не улази накнада за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора, бонуси, накнаде и друга примања по основу доприноса у пословном успеху послодавца, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде, која је умањена за износ пореза и доприноса који се обрачунавају по основу зараде у складу са законом, у висини од 32.000,00 динара нето почев од 16.07.2015. године до повратка на рад са законском затезном каматом до исплате, те да се тужени обавезе да обрачуна и исплати доприносе Републичком фонду ПИО, Републичком заводу за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање, као неоснован. Ставом петим

изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 126.950,00 динара у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1567/2022 од 21.06.2022. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П1 90/21 од 18.11.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Позивање тужиоца у ревизији да постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника или изведеним доказима, указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, која сагласно одредби члана 407. ЗПП не представља ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду од 30.12.2009. године. Решењем туженог број ...-.../...-... од 12.08.2015. године тужени је тужиоцу отказао уговор о раду, с позивом на одредбе члана 179. став 2. тачка 1. и став 3. Закона о раду, због повреде радне обавезе, односно неоправданог изостајања са рада три или више радних дана у 2015. години, почев од 16.07.2015. године. Радни однос му је престао закључно са 15.07.2015. године. Дана 16.07.2015. године тужилац је дошао на посао у 06,40 часова, а у 06,55 часова патрола ПС Кладово га је привела – спровела као окривљеног најпре у Основни суд у Неготину, ради присуства на главном претресу у кривичном предмету К 281/14, а затим у КПЗ ... на издржавање казне затвора од 6 месеци. Тужилац није долазио на посао почев од 16.07.2015. године, па је тужени покренуо поступак за отказ уговора о раду тако што је сачинио писмено обавештење (упозорење) на постојање разлога за отказ уговора о раду, које је достављач туженог покушао да достави тужиоцу дана 31.07.2015. године, али нико од чланова породице није хтео да преузме доставу. Тужени је у својим просторијама сачинио белешку дана 31.07.2015. године о немогућности да се запосленом- тужиоцу уручи упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду, те је упозорење истакнуто на огласној табли истог дана, а скинуто дана 10.08.2015. године. На исти начин тужени је доставио и решење о отказу уговора о раду од 12.08.2015. године, најпре безуспешно на адресу пребивалишта дана 12.08.2015. године, а затим је решење објавио на огласној табли истог дана и скинуо са огласне табле дана 20.08.2015. године, о чему је сачињена писана службена белешка дана 12.08.2015. године. Тужилац је у периоду од 16.07.2015. године до 16.01.2016. године био на издржавању казне затвора у КПЗ ..., по правноснажној пресуди Основног суда у Неготину К 368/13 од 05.03.2015. године, којом је оглашен кривим за кривично

дело насиље у породици и осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци, о чему није обавестио туженог. На издржавање казне тужилац је позван дана 28.05.2015. године, уз упозорење да ће у случају недоласка бити приведен уз посредство полиције. Овај позив тужилац је примио дана 18.05.2015. године. Даном 25.05.2015. године поднео је молбу за одлагање извршења казне која је одбијена решењем Основног суда у Неготину од 25.05.2015. године, које је тужиоцу уручено дана 16.06.2015. године. На захтев тужиоца, а након повратка са издржавања казне затвора дана 22.01.2016. године тужени је тужиоцу поново уручио оспорено решење о отказу уговора о раду. Тужбу у овој парници поднео је дана 18.03.2016. године.

По налажењу Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право и тужбени захтев одбили.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 1. и 3. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ...75/14) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе. Послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину.

Одредбом члана 79. став 1. тачка 5. и став 2. Закона о раду прописано је запосленом мирују права и обавезе које се стичу на раду и по основу рада, осим права и обавеза за које је законом, општим актом, односно уговором о раду друкчије одређено, ако одсуствује са рада између осталог и због издржавања казне затвора, односно изречене мере безбедности, васпитне или заштитне мере, у трајању до шест месеци. Запослени коме мирују права и обавезе из става 1. овог члана има право да се у року од 15 дана од дана повратка са издржавања казне затвора, односно мере безбедности, васпитне или заштитне мере – врати на рад код послодавца.

У конкретном случају, тужилац је правоснажном пресудом Основног суда у Неготину К 368/13 од 05.03.2015. године осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци, која се има рачунати од дана ступања на издржавање исте. Тужилац је претходно позван да се дана 28.05.2015. године лично јави у КПЗ ... уз упозорење да ће у случају недоласка бити приведен уз присуство полиције. Позив је примио дана 18.05.2015. године, а дана 25.05.2015. године поднео је молбу за одлагање извршења казне која је одбијена решењем Основног суда у Неготину од 25.05.2015. године, које је тужиоцу уручено дана 16.06.2015. године. Тужилац је у смислу одредбе члана 79. Закона о раду требало да одмах након тога обавести послодавца о овој околности и да поднесе захтев за мировање радног односа, уз достављање доказа које поседовао, и то правоснажне пресуде Основног суда у Неготину К 368/13 од 05.03.2015. године и позива да се лично јави у КПЗ ... од 28.05.2015. године са упозорењем да ће у случају недоласка бити приведен уз присуство полиције, што тужилац није учинио.

Правилно су нижестепени судови закључили да нису били испуњени услови за мировање радног односа тужиоца, те да је разлог за отказ уговора о раду неоправдано одсуствовање са рада који је прописан Правилником о раду туженог (члан 134) и уговором о раду који је тужилац закључио са туженим дана 30.12.2009. године (члан 9) оправдан, и да је отказни акт туженог законит.

Неосновани су наводи у ревизији тужиоца да мировање радног односа запосленом настаје императивно- решењем послодавца и доноси се оног момента када наступи законом таксативно наведен разлог – основ из члана 79. став 1. тачка 5. Закона о раду, те да закон не прописује обавезу подношења захтева за мировање радног односа, као услов за доношење решења о мировању радног односа, јер обавеза доношења решења настаје за послодавца оног момента кад наступи законом таксативно наведен разлог – основ.

Цитираном законском одредбом одређено је кад долази до мировања и поновног активирања радног односа. Одлуку о мировању радног односа доноси послодавац и та одлука има декларативни карактер, јер само утврђује настало стање уколико су испуњени законом прописани услови који су таксативно наведени у члану 79. Закона о раду, где је под тачком 5. наведени разлог који се односи на извршење санкција, односно издржавање казне затвора, изречене мере безбедности, васпитне или заштитне мере у трајању до 6 месеци. Међутим, да би послодавац донео одлуку о мировању радног односа запослени је дужан да о наступању услова из члана 79. став 1. тачка 5. Закона о раду обавести послодавца и поднесе захтев за мировање радног односа, уз достављање доказа на основу којих послодавац може да донесе решење о мировању, што тужилац у конкретном случају није учинио. Због тога није основано ни позивање тужиоца у ревизији да је тужени знао и био обавештен да је тужиоца, пре почетка радног времена, полиција својим возилом по судском налогу одвела у суд и да је тужилац из полицијске станице позвао законског заступника туженог и обавестио да га је полиција изненада одвезла са радног места.

Неосновани су и наводи у ревизији тужиоца да је решење о отказу уговора о раду скинуто осмог дана од дана објављивања, због чега се не може сматрати достављеним, с обзиром да је на захтев тужиоца после повратка са издржавања казне затвора дана 22.01.2016. године тужени тужиоцу поново уручио оспорено решење о отказу уговора о раду од ког дана су почели да теку рокови из члана 195. Закона о раду, односно рок за покретање спора за који је суд у овом поступку утврдио да је испоштован.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**